

Výbor pro rozvoj

2015/2095(INI)

12.11.2015

STANOVISKO

Výboru pro rozvoj

pro Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

k situaci ve Středomoří a nutnosti uceleného přístupu EU k migraci
(2015/2095(INI))

Navrhovatelka: Beatriz Becerra Basterrechea

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro rozvoj vyzývá Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. domnívá se, že dlouhodobě a udržitelně lze stávající migrační krizi řešit pouze v rámci celoevropského uceleného přístupu, který by měl být součástí globálního pohledu na migraci v rámci agendy 2030; proto zdůrazňuje, že členské státy musí těsněji spolupracovat na řízení migračních toků; vítá iniciativu k vytvoření nového evropského plánu v oblasti migrace, který bude založen na dodržování práv, jež sestaví Evropský parlament, Komise a Rada ve spolupráci se zainteresovanými stranami, které budou přímo zapojeny do rozhodovacího procesu, a po konzultacích s občanskou společností včetně organizací migrantů a jež se bude opírat o solidaritu a odpovědnost členských států; zdůrazňuje, že tento program musí zahrnovat nahrazení nařízení o Dublinské úmluvě centralizovaným evropským azylovým systémem, který bude zohledňovat preference žadatelů o azyl a uprchlíků a umožňovat vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva, sjednocení postupů udělování azylu a účinnou kontrolu společné vnější hranice; zdůrazňuje, že je nutné vytvořit závazný a trvalý systém přemísťování žadatelů o azyl, kteří požívají mezinárodní ochrany;
2. odsuzuje skutečnost, že Komise musela čekat na bezprecedentní humanitární krizi, po níž následovala silná vlna protestů a solidarity ze strany občanské společnosti, aby přehodnotila svou neúspěšnou migrační politiku a zaujala ucelený přístup zahrnující rozvoj, spolupráci a dodržování zásad soudržnosti politik ve prospěch rozvoje;
3. trvá na tom, že je nutné neprodleně zlepšit ubohé životní podmínky milionů lidí v uprchlických táborech především v Turecku, Jordánsku a Libanonu; vyzývá EU a členské státy, aby zlepšily svou humanitární pomoc a mechanismy podpory zemím sousedícím se zónami, v nichž probíhají konflikty, které přijaly největší počet uprchlíků; vítá závazek Komise navýšit finanční prostředky poskytované těmto zemím a vyzývá členské státy, aby dostály svým slibům; připomíná, že je nutné účinně řešit základní příčiny migrace – zmírňovat nerovnost ve světě, zajistit dodržování lidských práv, odstraňovat chudobu, zvyšovat zaměstnanost, posilovat stabilitu států a zmírňovat dopady změny klimatu, a v této souvislosti zdůrazňuje, že je nezbytné usilovat o mírové urovnání ozbrojených konfliktů; bere na vědomí summit konaný ve dnech 11.–12. listopadu 2015 ve Vallettě, který byl věnován migraci a který byl příležitostí zaujmout ucelený přístup k odstraňování základních příčin nucené migrace;
4. domnívá se, že evropská migrační politika musí rozlišovat mezi „uprchlíky“ a „ekonomickými migranty“; zdůrazňuje, že k těmto dvěma kategoriím migrantů je třeba přistupovat odlišně;
5. připomíná, že muži, ženy a děti, kterých se současná krize týká, prchají mimo jiné před pronásledováním z náboženských či politických důvodů, před válkou, diktaturou, útlakem, mučením a dekapitací a že práva, kterých požívají jakožto lidské bytosti, jsou nezczizitelná; poukazuje na to, že většina z nich spadá do oblasti působnosti ženevské Úmluvy o uprchlících z roku 1951, která byla ratifikována všemi 28 členskými státy; žádá EU, aby uvalila sankce na země, které tato práva nedodržují, čímž porušují jednu ze základních podmínek svého členství v EU;

6. žádá Komisi a Radu, aby v rámci transatlantické spolupráce v oblasti rozvojové politiky vyzvaly Spojené státy, aby spolu s EU zastavily migrační vlnu prohloubením rozvojové spolupráce v Africe a na Blízkém východě a poskytováním účinné pomoci milionům lidí žijících v uprchlických táborech;
7. trvá na tom, že EU musí integrovat komplexní vazbu mezi rozvojem a migrací a zajistit, aby její politiky v oblasti zvládání migrace v EU byly v souladu s politikami v oblasti snižování chudoby v rozvojovém světě a aby byly zmírněny některé z příčin nucené migrace, například maximalizací pozitivního vlivu remitencí na rozvoj díky snížení souvisejících nákladů; zdůrazňuje, že je nezbytné účinně spolupracovat s třetími zeměmi s cílem odhalit příčiny těchto migračních toků, nikoli se zaměřovat výhradně na jejich důsledky; připomíná, že emigrace se zvyšuje současně s hospodářským rozvojem, dokud země nedosáhnou statusu země s vyšším středním příjmem (přibližně 7000-8000 USD na jednoho obyvatele), a poté se začíná snižovat; proto zdůrazňuje, že v zájmu dosažení dlouhodobého udržitelného řešení je nutné zintenzivnit spolupráci a řízení migračních toků; uznává, že udržitelný hospodářský rozvoj a budování státu založeného na demokratických, silných a transparentních institucích výrazně napomáhají zmírnění základních příčin nucené migrace; žádá EU a všechny mezinárodní aktéry, aby rozšířili rozvojovou spolupráci a nástroje soustavného politického dialogu;
8. je znepokojen pokusy o využití prostředků určených na rozvojovou pomoc k řešení problémů spojených s migrací, které s rozvojem nesouvisejí; odmítá, aby bylo možné započítávat výdaje na podporu uprchlíků v dárcovských zemích do oficiální rozvojové pomoci; odmítá plány na využití či navázání rozvojové pomoci na více hraničních kontrol či kontrol v rámci readmisních dohod se třetími zeměmi; naléhavě vyzývá členské státy a Komisi, aby navýšily financování a prostředky pro reakci na humanitární krize; žádá vypracování dlouhodobějšího plánu, který by zahrnoval opatření zaměřená na posílení úlohy agentur OSN; vítá vytvoření regionálního svěřeneckého fondu EU v reakci na krizi v Sýrii a svěřeneckého krizového fondu EU pro Afriku, jež jsou účinným nástrojem pro odstraňování nestability, nuceného vysídlování a nelegální migrace; žádá Komisi, aby zvýšila transparentnost svěřeneckého krizového fondu EU pro Afriku; žádá členské státy, aby do svěřeneckého fondu přispěly, a zdůrazňuje, že důležitou roli bude hrát monitorování a hodnocení financovaných projektů a programů s cílem zajistit, aby tento fond splnil svůj účel, kterým je pomoci přímo těm, kteří to potřebují, a nikoli financovat vlády zodpovědné za porušování lidských práv;
9. vyzývá EU, Africkou unii a OSN, aby posílily mezinárodní spolupráci v oblasti migrace s cílem vytvořit legální cesty pro migraci, a vybízí Komisi a členské státy, aby maximalizovaly pozitivní vliv migrace a mobility osob na globální rozvoj, jak bylo poprvé uznáno v programu pro rozvoj po roce 2015 a v navrhovaných cílech udržitelného rozvoje a jejich záměrech týkajících se migrace; naléhavě vyzývá členské státy, aby usnadnily integraci přistěhovalců, jejichž aktivní účast ve společnosti přispívá k sociálnímu a hospodářskému rozvoji a ke kulturní rozmanitosti Unie; vybízí EU a orgány členských států, aby zlepšily uznávání akademické a profesní kvalifikace migrantů v zájmu jejich rychlejšího a snadnějšího uplatnění na pracovním trhu;
10. připomíná, že právo opustit jakoukoli zemi včetně vlastní země je zakotveno v článku 13 Všeobecné deklarace lidských práv OSN; zdůrazňuje, že ačkoli se jedná o svobodu a o základní právo, jehož by měl požívat každý člověk, mohou tohoto práva skutečně

požívat pouze občané „globálního severu“ a nejbohatší občané „globálního jihu“; zdůrazňuje, že je třeba důsledně uplatňovat zásadu „nenavracení“, která zejména u žadatelů o azyl vyplývá z práva migrovat a která je zakotvena v článku 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, zahrnutá v protokolu z roku 1967 týkajícím se právního postavení uprchlíků a potvrzena v článku 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání z roku 1984;

11. zdůrazňuje, že je třeba chránit, prosazovat a naplňovat mezinárodní právo žádat o azyl zakotvené v článku 14 Všeobecné deklarace lidských práv OSN, včetně důsledného uplatňování zásady „nenavracení“; připomíná, že je důležité v zemích emigrace a tranzitu zavést a posílit informační střediska pro migraci po vzoru střediska pro informace o migraci a její řízení (CIGEM) v Mali; zdůrazňuje, že nedostatek legálních cest způsobuje, že řada mužů, žen a dětí nemá jinou možnost, než využít služeb převaděče, kterému zaplatí horentní sumu, a riskovat své životy; vyzývá EU, aby prováděla stávající právní předpisy a aby vytvořila bezpečnější a legální cesty pro vstup a setrvání v EU;
12. odmítá návrhy členských států zřídit azylová centra ve třetích zemích a zapojit severoafrické země a Turecko do evropských pátracích a záchranných akcí s cílem zachytit uprchlíky a vracet je zpět na africké a turecké území; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby Parlamentu předložila hodnocení souladu těchto návrhů s mezinárodním azylovým právem a veškerých dalších praktických a právních překážek bránících jejich provedení; vyzývá k tomu, aby byl chartúmský proces nahrazen procesem založeným na důsledném respektování lidských práv a zaměřeným na zlepšení životních podmínek s cílem vyřešit základní příčiny migrace; vyzývá Komisi a Radu, aby listopadový summit ve Vallettě věnovaly základním příčinám migrace, jako jsou chudoba, nerovnost, nespravedlnost, změna klimatu, korupce, špatná správa a ozbrojené konflikty;
13. domnívá se, že velký význam mají otázky a problémy, jimž v migračním procesu v EU čelí ženy, dívky a znevýhodněné skupiny, jako jsou senioři, děti, osoby se zdravotním postižením, menšiny a další, a dopad migrace na zlepšení postavení těchto osob a na jejich lidská práva; domnívá se, že velký význam mají rovněž otázky a problémy, jimž v migračním procesu a v EU čelí migranti z řad osob LGBTI; žádá, aby byla ve všech politikách souvisejících s migrací explicitně zohledňována specifika osob LGBTI; zdůrazňuje, že je zásadně důležité zohledňovat v migračních politikách specifika každé znevýhodněné skupiny, a žádá, aby tak bylo ve všech politikách zacílených na migranty činěno; připomíná, že evropské právní předpisy upravující azyl zahrnují mrzačení pohlavních orgánů mezi kritéria zohledňovaná při vyhodnocování žádostí o azyl; trvá na tom, že je zapotřebí dodržovat lidská a individuální práva nejvíce znevýhodněných migrantů;
14. vyzývá EU a její členské státy, aby migrantům zajistily přístup k právům a službám, které zaručí jejich rovnost a zabrání nárůstu rasismu a xenofobie v EU;
15. připomíná, že i v rámci azylových řízení je třeba jednat v nejlepším zájmu dětí a nezletilých osob bez doprovodu, jak je stanoveno v Mezinárodní úmluvě o právech dítěte z roku 1989 a v Listině základních práv Evropské unie; zdůrazňuje, že je nutné posílit systémy zajišťující trvalou ochranu dětí před zneužíváním a vykořisťováním, například poskytováním základních služeb, jako jsou zdravotní péče, psychologická pomoc, kvalitní školství a zvláštní opatření k jejich postupnému začleňování do

společnosti v členských státech; žádá, aby byla věnována zvláštní pozornost potřebám odloučených rodin a osob, které zůstaly ve své zemi, a aby byl proveden přezkum směrnice Rady 2003/86/ES s cílem zjednodušit slučování rodin;

16. vyzývá Komisi a EU, aby ve své migrační politice, a zejména při provádění svého evropského programu pro migraci, plně dodržovaly zásadu soudržnosti politik ve prospěch rozvoje a aby v této souvislosti měly na zřeteli vazbu mezi vnitřními a vnějšími politikami, tedy vztah mezi rozvojovou politikou a politikou v oblasti migrace na jedné straně a stávajícími politikami sociální ochrany a zaměstnanosti v členských státech na straně druhé; zdůrazňuje proto, že je zapotřebí systematictější začlenění rozvojového rozměru do migračních politik; připomíná, že některé politiky EU a nedostatečné úsilí v oblasti boje proti nezákonným tokům kapitálu z rozvojových zemí nepřímo přispívají k nestabilitě a migračním tokům; žádá proto Komisi, aby předložila akční plán týkající se soudržnosti politik; zdůrazňuje, že je důležité, aby byla zaručena soudržnost politik a koordinace mezi politikami v oblasti vnější činnosti EU, bezpečnosti, obrany, obchodu, humanitární pomoci, migrace a rozvojové spolupráce; domnívá se, že Evropa musí převzít plnou odpovědnost v souvislosti s konflikty prostřednictvím většího úsilí o udržování míru a o podporu udržitelných řešení pro uprchlíky (přesídlení, místní začlenění, mobilita a návrat, je-li možný); vyzývá Komisi a členské státy, aby lépe integrovaly vnitřní a vnější politiky týkající se migrace s cílem usnadnit mobilitu osob a přispět tak ke zlepšení životních podmínek jich samotných a jejich rodin;
17. vyjadřuje znepokojení nad rostoucím počtem klimatických uprchlíků, kteří opouštějí své země kvůli suchu, hladomoru a zhoršujícím se zdravotním a životním podmínkám; domnívá se, že obyvatelstvo nejméně rozvinutých zemí je změnami klimatu více ohroženo, což může vést k rostoucím nerovnostem a k sociální nestabilitě;
18. žádá Komisi, aby své rozvojové politiky koordinovala se svými hospodářskými politikami s cílem zabránit využívání přírodních a lidských zdrojů ve třetích zemích, což narušuje účel jakékoli rozvojové pomoci; vyzývá EU a její členské státy, aby striktně regulovaly činnost nadnárodních společností evropského původu působících ve třetích zemích;
19. pevně podporuje účinné a komplexní šíření a provádění obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv v rámci EU i mimo ni a zdůrazňuje, že je třeba přijmout všechna nezbytná strategická a legislativní opatření k odstranění nedostatků v účinném provádění těchto obecných zásad, a to i v souvislosti s přístupem ke spravedlnosti; připomíná, že cílem obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv není zavést nové mezinárodní právní povinnosti, nýbrž vytvořit společný globální standard pro prevenci a řešení negativního dopadu obchodní činnosti na lidská práva;
20. zdůrazňuje, že je třeba začlenit politiky týkající se přístupu k základním léčivým přípravkům do konceptu soudržnosti politik ve prospěch rozvoje; konstatuje, že je třeba věnovat zvláštní pozornost otázkám regulace obchodu a duševního vlastnictví, a to s ohledem na jejich význam pro účinné zajištění léčivých přípravků v rozvojovém světě;
21. je znepokojen skutečností, že 61 % oficiální rozvojové pomoci se vrací dárcovským zemím, mj. v souvislosti se zadáváním veřejných zakázek a obsluhou dluhu; žádá proto navýšení skutečné pomoci, která bude mít pozitivní dopad na potřeby lidí;
22. vyzývá Komisi, aby provedla přezkum systémů hodnocení a monitorování zaměřeného na

výsledky útvaru EuropeAid, které jsou zásadní pro plánování, navrhování a provádění politik a kroků EU a pro zlepšení transparentnosti a demokratické odpovědnosti; připomíná, že středem zájmu našich politik by mělo být posílení a rozvoj udržitelné strukturální změny;

23. vyjadřuje hluboké politování nad tím, že v některých členských státech, například v Itálii, se při správě některých středisek pro přijímání žadatelů o azyl vyskytly závažné podvody a administrativní nesrovnalosti, do nichž byly v řadě případů zapojeny zločinecké organizace, v důsledku čehož došlo nejen ke zneužití evropských prostředků, ale i k dalšímu zhoršení životních podmínek migrantů a ochrany jejich lidských práv.

**VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ
VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO**

Datum přijetí	10.11.2015
Výsledek konečného hlasování	+: 21 -: 1 0: 1
Členové přítomní při konečném hlasování	Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Doru-Claudian Frunzulică, Nathan Gill, Charles Goerens, Enrique Guerrero Salom, Heidi Hautala, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Linda McAvan, Norbert Neuser, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, Pedro Silva Pereira, Davor Ivo Stier, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Rainer Wieland, Anna Záborská
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Marina Albiol Guzmán, Louis-Joseph Manscour, Joachim Zeller